

DECIZIE

25 aprilie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Oleg Sternioală
Iurie Bejenaru, Mariana Pitic

examinând recursul declarat de către reprezentantul lui Torosean Oganec, avocatul Ion Cernolev,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Organizația de Microfinanțare „Creditplus” Societate cu răspundere limitată împotriva lui Torosean Oganec cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată,

și acțiunea reconvențională depusă de către Torosean Oganec împotriva Organizației de Microfinanțare „Creditplus” Societate cu răspundere limitată cu privire la declararea nulității clauzelor contractului de credit,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 24 ianuarie 2018, prin care a fost respinsă cererea apelantului Torosean Oganec de scutire la plata taxei de stat și nu a fost dat curs apelului declarat de Torosean Oganec împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani din 19 mai 2017,

c o n s t a t ă:

La 09 decembrie 2014 OM „Creditplus” SRL a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Torosean Oganec cu privire la încasarea datoriei contractuale și a cheltuielilor de judecată.

Ulterior, prin cererile suplimentare a solicitat încasarea împrumutului nestins în sumă de 13700 de lei, a dobânzii în sumă de 5980 de lei, a penalității în sumă de 6350 de lei, a penalității contractuale în sumă de 3750 de lei, a comisionului bancar în sumă de 9,50 de lei, a dobânzii de întârziere în sumă de 7023,75 de lei, a cheltuielilor pentru expedierea telegramelor în sumă de 32,46 de lei, a onorariului companiei de colectare în sumă de 2500 de lei și a taxei de stat în sumă de 878,74 de lei, în total a sumei de 39834,56 de lei.

Pe parcursul examinării cauzei, Torosean Oganec a depus acțiune reconvențională împotriva SRL „Creditplus” cu privire la declararea nulității clauzelor contractului de credit.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani din 19 mai 2017 a fost admisă parțial acțiunea de baza a OM „Creditplus” SRL și a fost încasat din contul lui Torosean Oganec în beneficiul OM „Creditplus” SRL a sumei de 13700 de lei, cu

titlu de datorie restantă, a sumei de 5980 de lei, cu titlu de dobândă, a sumei de 6350 de lei, cu titlu de penalitate, a sumei de 3750 de lei, cu titlu de clauză penală, a sumei de 250 de lei, cu titlu de cheltuieli de judecată și a sumei de 893,40 de lei, cu titlu de taxa de stat, iar în total a sumei de 33173, 40 de lei. În rest, solicitările din acțiunea inițială au fost respinse. Acțiunea reconvențională a fost respinsă ca neîntemeiată.

La data de 22 mai 2017 reprezentantul lui Torosean Ogan, avocatul Ion Cernolev, a declarat apel împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău sediul Rîșcani din 19 mai 2017, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii de bază și admiterea acțiunii reconvenționale. Concomitent apelantul a solicitat scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 24 ianuarie 2018 a fost respinsă cererea apelantului Torosean Ogan privind scutirea de la plata taxei de stat, nu a fost dat curs cererii de apel și a fost acordat apelantului termen de 20 zile din data recepționării încheierii pentru a prezenta dovada de plată a taxei de stat în sumă de 670 de lei, explicându-i că în cazul în care nu va înlătura neajunsurile menționate în termenul stabilit, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate documentele anexate va fi restituită. Ședința de judecată pentru soluționarea chestiunii punerii pe rol a cererii de apel a fost stabilită pentru data de 28 martie 2018, ora 15:00.

La data de 05 martie 2018 reprezentantul lui Torosean Ogan, avocatul Ion Cernolev, a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel, solicitând repunerea în termenul de declarare a recursului, admiterea cererii de recurs, casarea încheierii contestate și scutirea lui Torosean Ogan de la plata taxei de stat.

În motivarea recursului a indicat că nu este de acord cu încheierea recurată, deoarece instanța de apel a ignorat prevederile art. 85 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, considerând că în speța dată are calitatea de consumator și nu sunt întrunite condițiile art. 85 alin.(4) Cod de procedură civilă.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, recursul declarat se consideră a fi depus în termen, deoarece din materialele dosarului nu poate fi stabilit cu certitudine momentul comunicării recurentului a încheierii contestată.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Verificând legalitatea actului de dispoziție contestat, prin prisma argumentelor invocate și a materialelor din dosar, coroborat cu normele de drept, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de Torosean Ogan, prin intermediul avocatului Ion Cernolev, neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii contestate din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu prevederile art. 368 Cod de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor. Dacă apelantul îndeplinește în termen indicațiile din încheierea judecătorească, apelul se consideră depus la data prezentării inițiale. Încheierea instanței de apel de a nu se da curs cererii poate fi atacată cu recurs.

În conformitate cu prevederile art. 364 alin. (1) Cod de procedură civilă, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

Conform art. 365 alin. (1) lit. d) Cod de procedură civilă în cererea de apel se indică motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul.

Iar alin. (4) al aceluiași articol prevede că la cererea de apel se anexează dovada de plată a taxei de stat dacă cererea se impune cu taxă.

Conform art. 3 alin. (1) lit. a) din Legea taxei de stat nr. 1216-XII din 03 decembrie 1992, pentru cererile de chemare în judecată, privitor la litigiile cu caracter patrimonial, taxa constituie 3% din valoarea acțiunii sau din suma încasată, dar nu mai puțin de 150 lei și nu mai mult de 25000 de lei de la persoanele fizice și nu mai puțin de 270 de lei și nu mai mult de 50000 de lei de la persoanele juridice. Iar, conform art. 3 alin. (1) lit. j) din aceeași Lege, tarifele taxei de stat se stabilesc pentru cererile de apel împotriva hotărârilor instanțelor judecătorești, după cum urmează 75% din taxa ce urmează a fi plătită la depunerea cererii de chemare în judecată, sau altei cereri (plângeri), iar în cazul litigiilor cu caracter patrimonial - 75% din taxa calculată din suma contestată

Din materialele cauzei rezultă că la 09 decembrie 2014 SRL „Creditplus” a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Torosean Oganec cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată.

La 16 iunie 2016 Torosean Oganec, prin intermediul avocatului Ion Cernolev, a înaintat acțiune reconvențională împotriva SRL „Creditplus” cu privire la declararea nulității a clauzelor contractului de credit.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani din 19 mai 2017 a fost admisă parțial acțiunea de baza a OM „Creditplus” SRL și a fost respinsă ca neîntemeiată acțiunea reconvențională depusă de către Torosean Oganec.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 22 mai 2017 reprezentantul lui Torosean Oganec, avocatul Ion Cernolev, a contesta-o cu apel. Concomitent, apelantul a solicitat scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel.

Urmare, Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 24 ianuarie 2018 a respins cererea apelantului Torosean Oganec privind scutirea de la plata taxei de stat, nu a dat curs cererii de apel și a acordat apelantului termen de 20 zile din data recepționării încheierii pentru a prezenta dovada de plată a taxei de stat în sumă de 670 de lei, explicându-i că în cazul în care nu va înlătura neajunsurile menționate în termenul stabilit, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate documentele

anexate va fi restituită. Ședința de judecată pentru soluționarea chestiunii punerii pe rol a cererii de apel a fost stabilită pentru data de 28 martie 2018, ora 15:00.

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră legală și întemeiată încheierea Curții de Apel Chișinău din 24 ianuarie 2018, or, recurentul-apelant, contrar prevederilor art. 365 alin (4), a depus cererea de apel fără a anexa dovada de plată a taxei de stat.

Prin urmare, Colegiul punctează că instanța de apel corect a stabilit că taxa de stat pe care urmează să o achite apelantul constituie suma de 670 lei (75 % din taxa de stat calculată din suma încasată în instanța de fond).

Or, la depunerea cererii de apel, apelantul Torosean Oganese a solicitat casarea hotărârii primei instanțe în partea admiterii acțiunii inițiale și emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii reconvenționale, obiect al acțiunii care poartă un caracter patrimonial și care în virtutea legii se impune cu plata taxei de stat.

În acest context, nu poate fi reținut și este declarativ argumentul recurentului precum că instanța de apel a ignorat prevederile art. 85 alin. (1) lit. a) Codul de procedură civilă, considerând că în speța dată are calitate de consumator și nu sunt întrunite condițiile art. 85 alin. (4) Cod de procedură civilă.

Mai mult ca atât, în conformitate cu art. 84 Cod de procedură civilă, se impune cu taxă de stat fiecare cerere de chemare în judecată (inițială și reconvențională), cererea intervenientului principal, cererea vizând pricinile cu procedură specială, cererea de eliberare a ordonanței judecătorești, cererea de declarare a insolvenței, cererea de eliberare a titlului executoriu privind executarea hotărârilor arbitrale, cererea de apel, cererea de recurs, precum și cererea de eliberare a copiilor (duplicatelor) de pe actele judecătorești.

În conformitate cu art. 85 alin. (4) Cod de procedură civilă, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, persoana fizică sau juridică este scutită de către judecător (de către instanța judecătorească) de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei.

Articolul 4 alin. (1) din Legea taxei de stat nr.1216-XII din 03 decembrie 1992 cu modificările și completările ulterioare, expres prevede că în cazurile prevăzute de lege, la cerere, judecătorul sau instanța judecătorească, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, este în drept să elibereze, complet sau parțial, de plata taxei de stat persoanele fizice și juridice, precum și să eșaloneze sau să amâne achitarea taxei de stat.

Din sensul acestor norme de drept rezultă că instanța de judecată poate să scutească persoana fizică de plata taxei de stat, în dependență de situația ei materială, în cererea de scutire urmând a fi expuse circumstanțele care justifică solicitarea și anexate probe pertinente, care să confirme că este în imposibilitate de a achita taxa de stat.

Conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, pentru a evita orice atingere adusă însăși substanței dreptului la un tribunal, în special în cazul în care justițiabilul invocă situația financiară dificilă, instanța urmează să analizeze atent circumstanțele cauzei în vederea constatării capacității acestuia de a achita taxa de stat.

Însă, Torosean Oganec nu a invocat careva circumstanțe de ordin financiar în vederea imposibilității de a achita taxa de stat.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat că în unele cazuri pot fi stabilite diferite limitări, inclusiv financiare, dreptului de acces al persoanei la o „instanță judecătorească” sau „tribunal” (cazul Malahov contra Moldovei, § 27).

Ținând cont de prevederile legale citate și de circumstanțele menționate, instanța de recurs consideră că, instanța de apel întemeiat a respins cererea lui Torosean Oganec cu privire la scutirea de la plata taxei de stat, deoarece nu este relevantă la caz, iar argumente în vederea imposibilității achitării taxei de stat din motive financiare nu a invocat.

Colegiul reține că încheierea Curții de Apel Chișinău din 24 ianuarie 2018 este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Prin urmare recursul declarat de Torosean Oganec, prin intermediul avocatului Ion Cernolev este neîntemeiat și urmează a fi respins.

Din considerentele menționate și având în vedere că încheierea Curții de Apel Chișinău din 24 ianuarie 2018 este întemeiată și legală, iar argumentele invocate în cererea de recurs nu au suport legal, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea contestată.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către reprezentantul lui Torosean Oganec, avocatul Ion Cernolev.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 24 ianuarie 2018, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Organizația de Microfinanțare „Creditplus” Societate cu răspundere limitată împotriva lui Torosean Oganec cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată, și acțiunea reconvențională depusă de către Torosean Oganec împotriva Organizației de Microfinanțare „Creditplus” Societate cu răspundere limitată cu privire la declararea nulității clauzelor contractului de credit.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Oleg Sternioală

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic